

Дело C-500/19

**Резюме на преюдициалното запитване съгласно член 98, параграф 1 от
Процедурния правилник на Съда**

Дата на постъпване в Съда:

1 юли 2019 г.

Запитваща юрисдикция:

Oberster Gerichtshof (Австрия)

Дата на акта за преюдициално запитване:

28 май 2019 г.

Жалбоподател в производството по ревизионно обжалване:

Puls 4 TV GmbH & Co. KG

Ответници в производството по ревизионно обжалване:

YouTube LLC

Google Austria GmbH

Предмет на главното производство

Иск за преустановяване на нарушение и обезщетение за вреди поради нарушение на авторското право

Предмет и правно основание на преюдициалното запитване

Тълкуване на правото на Съюза, член 267 ДФЕС

Преюдициални въпроси

1. Трябва ли член 14, параграф 1 от Директива 2000/31/ЕО да се тълкува в смисъл, че операторът на платформа за онлайн споделяне на видеоклипове като доставчик на хостинг услуги играе активна роля, която води до неприлагане на освобождаването от отговорност, когато в допълнение към предоставянето на място за съхранение на чуждо съдържание, предоставя или предлага на ползвателя следните допълнителни дейности:

- предлагане на видео материали по тематични области,
- улесняване на търсенето на заглавия или съдържание от посетителите чрез електронно съдържание, при което ползвателят може да посочи данни за заглавие или съдържание,
- предоставяне на онлайн информация относно използването на услугата („помощ“),
- ако ползвателят е съгласен, качените от него видеоклипове да се свържат с реклама (без да се саморекламира от оператора на платформата) след избор на целевата група от ползвателя?

2. В съответствие ли е с член 11, първо изречение от Директива 2004/48/ЕО национална правна уредба, съгласно която задължението за въздържане на доставчик на хостинг услуги (посредник) с активна роля като помагач на извършено от ползвател нарушение на права е налице само при условие че помагачът съзнателно е съдействал за нарушението на правата от ползвателя, или тази разпоредба трябва да се тълкува в смисъл, че държавите членки не могат да обуславят исковете от носителите на права за преустановяване на нарушения срещу помагачите от съзнателно съдействие за нарушението на правата от ползвателя?

3. Трябва ли членове 12—14 от Директива 2000/31/ЕО относно отговорността на посредниците да се преценяват като хоризонтални ограничения на отговорността, които са в полза за всеки посредник с неутрална роля, дори ако от гледна точка на авторските права дейността му следва да се класифицира като извършено от самия него публично разгласяване?

4. Трябва ли член 14, параграф 3 (както и член 12, параграф 3 и член 13, параграф 2) от Директива 2000/31/ЕО, член 8, параграф 3 от Директива 2001/29/ЕО и член 11, трето изречение от Директива 2004/48/ЕО да се тълкуват в смисъл, че доставчик на хостинг услуги (посредник) с неутрална роля също има възможност за освобождаване от отговорност по член 14, параграф 1 от Директива 2000/31/ЕО и при предявен срещу него иск за преустановяване на нарушение, и поради това съдебно разпореждане за преустановяване на нарушение срещу такъв посредник е допустимо само когато той има сведения за незаконна дейност или информация, или такова съдебно разпореждане за преустановяване на нарушение е допустимо и когато след конкретно предупреждение доставчикът на хостинг услуги не

отстрани незабавно или не спре съдържанието, за което се твърди, че нарушава права, и нарушението на правата се установи в съдебното производство?

Релевантни разпоредби на правото на Съюза

Договор за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), по-специално член 267

Директива 2001/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2001 година относно хармонизирането на някои аспекти на авторското право и сродните му права в информационното общество (ОВ L 167, 2001 г., стр. 10; Специално издание на български език, 2007 г., глава 17, том 1, стр. 230), по-специално член 8, параграф 3

Директива 2000/31/СЕ на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2000 година за някои правни аспекти на услугите на информационното общество, и по-специално на електронната търговия на вътрешния пазар (Директива за електронната търговия) (ОВ L 178, 2000 г., стр. 1, Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 29, стр. 257), по-специално член 14

Директива 2004/48/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 година относно упражняването на права върху интелектуалната собственост (ОВ L 157, стр. 45; Специално издание на български език, 2007 г., глава 17, том 2, стр. 56), по-специално член 11

Релевантни национални разпоредби

Urheberrechtsgesetz (Закон за авторското право), по-специално членове 18а и 81

Gesetz über den elektronischen Geschäftsverkehr (ECG) (Закон за електронната търговия), по-специално членове 13—17

Кратко представяне на фактическата обстановка и производството, както и на основните доводи на страните в главното производство

- 1 Puls 4 TV, наред с друго, е оператор на австрийски телевизионен канал.
- 2 YouTube (производството пред Oberster Gerichtshof (Върховният съд) към момента е само между 4 TV и Youtube) експлоатира платформа за споделяне на видеоклипове www.youtube.com, на която се съхраняват качени от ползватели видеоматериали, които могат да бъдат възпроизвеждани от посетители на платформата. Той осъществява дейността си като доставчик на хостинг услуги и съхранява каченото от ползвателите съдържание. По

принцип не извършва предварителна проверка за нарушения на авторското право.

- 3 Ако ползвателят е съгласен, качените видеоматериали се рекламират, което Youtube нарича „остойностяване“. Това остойностяване се предприема от дружество от групата Youtube и става по чисто технически и автоматичен начин.
- 4 Освен остойностяването Youtube предлага на ползвателя съпътстващите дейности, посочени в преюдициалните въпроси.
- 5 Youtube получава възнаграждение само за предоставянето на разположение на платформата за споделяне на видеоклипове и по този начин единствено за предоставянето на неговите услуги като доставчик на хостинг услуги, действа само по искане на ползвателите си, които следва да удостоверят, че разполагат с необходимите авторски права, съответно право на ползване. Разполага с автоматизиран процес на преглед, който въз основа на предупреждение „Take-Down-Notice“ води до незабавно спиране на рекламирания видеоклип. Ако се установи нарушение Youtube блокира съдържанието или спира профила на съответния ползвател. В настоящия случай, след узнаване за техните авторски права Youtube незабавно отстранява чрез писмено предупреждение оспорваните от Puls 4 TV видеоклипове.
- 6 Чрез иска си за преустановяване на нарушение Puls 4 TV иска на основание член 18a (1) от Urheberrechtsgesetz да се забрани на Youtube да предоставя на разположение на адрес www.youtube.com видеоматериали, съдържащи създадени от Puls 4 TV аудио-визуални произведения, които са качени от неупълномощени лица. Платформата, управлявана от Youtube, технически дава възможност за нарушения на авторското право (публично разгласяване по смисъла на член 3, параграф 1 от Директива 2001/29/ЕО). Youtube има активна роля. Платформи като Youtube са отишли далеч отвъд позицията на доставчик на хостинг услуги, не на последно място поради остойностяването. Поради това Youtube не следва да се квалифицира като привилегирован доставчик на хостинг услуги, а като доставчик на съдържание.
- 7 Youtube заявява, че не извършва публично разгласяване по смисъла на член 3, параграф 1 от Директива 2001/29/ЕО. Съгласно съдебната практика на Съда на Европейския съюз за това се изисква операторът на платформата да действа с умисъл, за да даде на клиентите си достъп до защитено произведение. Нарушенията на правата се извършват от ползватели, но не и от оператора на платформата. Youtube не следва да се разглежда и като помагач. Youtube се ползва от освобождаването от отговорност като доставчик на хостинг услуги, то предоставя услуги на класически доставчик на хостинг услуги и няма активна роля. Носи отговорност за нарушенията, извършени от ползвателите на платформата за споделяне на видеоклипове,

само ако след достатъчно подробно предупреждение, независимо от сведенията за незаконното съдържание, не спре незабавно или не отстрани достъпа до такива видеоматериали. Тези задължения са изпълнени от Youtube като част от процедурата „Take Down“.

- 8 Първоинстанционният съд уважава иска. Въззивният съд уважава жалбата на Youtube и отхвърля иска. Puls 4 TV подава ревизионна жалба срещу това решение.

Кратко изложение на мотивите за преюдициалното запитване

По първия въпрос (активната роля на доставчика на хостинг услуги)

- 9 Членове 12—14 от Директива 2000/31/ЕО уреждат освобождаването от отговорност на доставчици на достъп, които само технически пренасят чуждо съдържание, както и ограниченията на отговорността за доставчиците на хостинг услуги, които предоставят на разположение чуждо съдържание. Youtube трябва да се разглежда като доставчик на хостинг услуги.
- 10 Доставчикът на хостинг услуги носи само ограничена отговорност за чуждо съдържание, тъй като обикновено не влияе върху чуждото съдържание на ползвателите и не проверява дали то е незаконно. Решаващият критерий за неутралната роля на доставчика е, че той пренася и/или съхранява чуждо съдържание, без избор или промяна на съдържанието.
- 11 Съгласно практиката на Съда на Европейския съюз даден доставчик на хостинг услуги губи възможност за освобождаване от отговорност, когато изоставя неутралната си дейност по отношение на съдържание, с което се нарушават права, и поема активна роля, която му дава възможност да влияе върху съдържанието („запознаване със съдържанието“) или упражнява редакторски контрол върху съдържанието (вж. решения на Съда по дело C-236/08 —238/08, *Google France*, т. 120 и по дело C-324/09, *L’Oreal*, т. 113).
- 12 Според Oberster Gerichtshof (OGH, Върховният съд) реализирането на горепосочените дейности не води до активна роля на доставчика на хостинг услуги.

По втория въпрос (отговорност като помагач за нарушения на права, извършени от други лица)

- 13 Ако Youtube участва активно с дейността си следва да се вземе предвид неговата отговорност като помагач за нарушенията на правата, извършени от ползватели на услугата. В този случай доставчикът на хостинг услуги трябва да се разглежда като „нарушител“ (в качеството на помагач) по смисъла на член 11, параграф 1 (и член 13) от Директива 2004/48/ЕО.

- 14 Според практиката на OGH отговорността като помагач се различава от тази на преките извършители. Предпоставка за отговорността на помагача е именно това, че помагачът (като трето лице) чрез поведението си съзнателно е насърчил или е подпомогнал нарушаването на правата от прекия извършител. Следователно помагачът трябва да знае за нарушението на права.
- 15 В случая във връзка с член 8, параграф 3 от Директива 2001/29/ЕО и член 11, първо изречение от Директива 2004/48/ЕО по главното производство се поставя преди всичко въпросът дали държавите членки просто могат да предвиждат искове за преустановяване на нарушения, включително срещу помагачи, действали несъзнателно, или трябва да предвидят такива искове за преустановяване на нарушения.

По третия въпрос (публично разгласяване и освобождаване от отговорност)

- 16 По отношение на наказателната и гражданската отговорност на доставчиците (посредници) Директива 2000/31/ЕО се основава на следната структура:
- 17 Съгласно член 15, параграф 1 от Директивата държавите членки са възпрепятствани да предвидят общо задължение на доставчиците на достъп и на доставчиците на хостинг услуги да контролират информацията, която пренасят или съхраняват. Държавите членки не могат и да задължават доставчиците да разследват по своя собствена инициатива обстоятелства за евентуална незаконна дейност на ползватели, които използват техните услуги. Те не са задължени да предприемат активни мерки за наблюдение и да претърсват сървърите им за незаконно съдържание.
- 18 Същевременно членове 12—14 от Директива 2000/31/ЕО предвиждат освобождаване от отговорност съответно ограничения на отговорността за посредниците. Тези разпоредби не уреждат имуществената отговорност или отговорността на посредниците, но предполагат такава. Ограниченията на отговорността трябва да се тълкуват разширително и да включват както отговорността за обезщетяване на вреди на доставчиците, така и тяхната наказателна или административнонаказателна отговорност.
- 19 Следователно при ограниченията на отговорността става въпрос за хоризонтални регулаторни мерки, които се прилагат във всички области на правото. Поради това когато следва да се прецени гражданскоправен или наказателноправен въпрос във връзка с отговорността на посредник, трябва преди всичко да се разгледа предварителният въпрос дали изобщо е възможно да се търси отговорност по смисъла на Директива 2000/31/ЕО. Само когато тази хоризонтална проверка води до положителен резултат, се поставя следващият въпрос дали е налице отговорност и съгласно приложимите в конкретния случай материалноправни разпоредби.

- 20 Според OGH характерът на освобождаването от отговорност като хоризонтална регулаторна мярка означава, че то е предоставено на посредника (в неутрална роля), независимо от това дали предполагаемото нарушение на права следва да се класифицира като нарушение, извършено от него или като съдействие за нарушение, извършено от друго лице. Това означава, че доставчикът трябва да се ползва от освобождаването от отговорност и когато неговата дейност сама по себе си (извършена от него) е публично разгласяване по смисъла на член 3, параграф 1 от Директива 2001/29/ЕО.

По четвъртия въпрос (иск за преустановяване на нарушение и освобождаване от отговорност)

- 21 Съгласно член 14, параграф 1 от Директива 2000/31/ЕО (член 16 ECG) доставчикът на хостинг услуги не носи отговорност за чуждо съдържание, когато няма сведения за незаконна дейност или информация. Той не носи отговорност във връзка с искове за обезщетение за вреди, когато не е запознат с факти или обстоятелства, от които да е видна незаконната дейност или информация. Субективният елемент се отнася преди всичко до наличието на незаконна информация. Знанието изисква положително знание, съзнаването на обстоятелствата изисква обосновано подозрение, при което е достатъчно незнанието поради груба небрежност. От друга страна, субективният елемент трябва да се отнася и до незаконността. Доставчикът на хостинг услуги трябва да осъзнава незаконността. Това предполага, че незаконността е очевидна за непрофесионалист без допълнителни проверки и той е убеден, че съдържанието е забранено. Ако са изпълнени предпоставките от субективна страна, доставчикът на хостинг услуги трябва да предприеме незабавни действия да заличи незаконната информация или да спре достъпа до нея.
- 22 Въпреки това членове 12—14 от Директива 2000/31/ЕО не засягат възможността, в съответствие с правните системи на държавите членки, съд или административен орган да изиска от посредника да прекрати или да предотврати нарушението на правата. Поради това следва да се запази възможността съдилищата да издават въз основа на съответно искане за преустановяване на нарушение съдебно разпореждане спрямо даден посредник да преустанови незаконна дейност или информация, или да предприеме действия за премахване на незаконна информация или за спиране на достъпа до тази информация, при условие че са налице материалноправните условия за предявяването на иск за преустановяване на нарушение.
- 23 Съгласно подготвителните материали за австрийския закон за електронната търговия освобождаването от отговорност по членове 12—14 от Директива 2000/31/ЕО се отнася само до наказателната или административнонаказателната отговорност, и до отговорността на посредниците за обезщетяване за вреди. Не може да се прибягва до

освобождаване от отговорност при съдебни разпореждания за преустановяване на нарушение. Поради това при съдебно разпореждане за преустановяване на нарушение е без значение дали посредникът действително знае за незаконната дейност или с информация, предмет на посредничеството му. От значение е единствено дали нарушенията на правата, в които се упреква посредникът, се установяват обективно в съдебното производство.

- 24 Съгласно член 81, параграф 1а от австрийския Закон за авторското право за исковете за преустановяване на нарушения в областта на авторското право важат следните особености: ако искът за преустановяване на нарушение е насочен срещу посредник по смисъла на Директива 2000/31/ЕО и са налице условията за освобождаване от отговорност, посредникът може да бъде съден едва след като е му е било отправено конкретно предупреждение.
- 25 По отношение на освобождаването от отговорност по член 14, параграф 1 от Директива 2000/31/ЕО, в акта си за преюдициално запитване Bundesgerichtshof (BGH, Федералният върховен съд) също приема, че знанието (съответно осъзнаването при исковете за обезщетение за вреди) на доставчика на хостинг услуги трябва да се отнася до конкретната (актуална) незаконна дейност или информация, която той трябва след като узнае за нея да заличи или блокира, и не е достатъчно доставчикът на хостинг услуги по принцип да знае или да осъзнава, че неговите услуги се използват за незаконна дейност. BGH обаче счита, че освобождаването от отговорност се отнася и до исковете за преустановяване на нарушение и операторът на интернет платформа, който няма сведения за незаконна дейност или информация, не носи отговорност и в тези случаи.
- 26 Следователно възниква въпросът дали освобождаването от отговорност на посредниците по Директива 2000/31/ЕО е налице и при искове за преустановяване на нарушения (съдебно разпореждане за преустановяване на нарушение). Следва да се има предвид, че предвиденото в член 81, параграф 1а от австрийския Закон за авторското право предупреждението при искове за преустановяване на нарушение не следва да се приравнява непременно към знанието за незаконна дейност или информация, тъй като може да се счита, че знанието се придобива едва с проверката от доставчика на хостинг услуги на оспореното съдържание (след отправено предупреждение). От тази гледна точка не би следвало да е налице задължение за въздържане, въпреки отправено предупреждение, ако е приложимо освобождаването от отговорност.
- 27 Според OGH текстът на член 14, параграф 3 от Директивата, който е формулиран идентично както изключенията по член 12, параграф 3 и член 13, параграф 2 от Директивата, подкрепя извода за пълно изключване на съдебните разпореждания за преустановяване на нарушение от режима на освобождаването от отговорност по член 14, параграф 1. В съответствие с това съдебните разпореждания за преустановяване на нарушение срещу

посредниците са уредени отделно в член 8, параграф 3 от Директива 2001/29/ЕО и член 11, трето изречение от Директива 2004/48/ЕО.

РАБОТЕН ДОКУМЕНТ